

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D1/1/A.Ö.-99/3 (Devralma)

Karar Sayısı : 99-16/108-43

Karar Tarihi : 18.03.1999

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

İl. Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK

B- RAPORTÖRLER : Aydın ÖZTUNALI, Abdulgani GÜNGÖRDÜ

C- BİLDİRİMDE BULUNAN

- Societe de Participations Financieres et Immobilières "Parficim"

D- TARAFLAR: - Societe de Participations Financieres et Immobilières "Parficim"

Tour Gan-16 Place de L'Iris-92400 Courbevoie-Fransa

- İsmail TARMAN

Kodaman Sk., Birlik İşhanı, No:65, Nişantaşı/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Societe de Participations Financieres et Immobilières "Parficim" in İsmail Tarman'a ait Baştaş- Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.'deki %43.25 hisseyi devralmasına izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 2.11.1998 tarih, 3470 sayı; 3.12.1998 tarih, 3808 sayı; 15.2.1999 tarih, 473/188 sayı ve 2.3.1999 tarih, 721/288 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 16.3.1999 tarih ve D1/1/A.Ö.-99/3 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 17.3.1999 tarih, REK.0.05.00.00/17 sayılı Başkanlık Önergisi ile 99-16 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- G-RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ : Societe de Participations Financieres et Immobilières (Parficim)'in Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.'deki (Baştaş) %38.75 oranındaki hissesini İsmail Tarman'a ait % 43.25 oranındaki hisseyi de devralarak % 82'ye çıkarmasına ilişkin işlemin, tarafların pazar payları ve cirolarınının 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde belirtilen eşiklerin altında kalması nedeniyle 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma olmadığı düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. Taraflar

1.1. Societe de Participations Financieres et Immobilières (Parficim)

Parficim, sermayesinin tamamı Vicat grubuna ait olan bir yatırım şirkettir. Türk çimento pazarına 1991 yılında Konya Çimento Sanayii A.Ş.'nin hisselerini alarak giren şirket daha sonra Baştaş'ın sermayesine ortak olmuştur. Parficim'in söz konusu devralma işlemi öncesinde, Konya Çimento'daki payı %66.6 ve Baştaş'taki payı da %38.75'tir.

Konya Çimento genel olarak Orta Anadolu, Akdeniz ve İç Ege Bölgeleri'ne satış yapmakta olup, 1997 üretimi yaklaşık 858.000 ton, cirosu 4.902.270.043.000 TL. olarak gerçekleşmiştir. Şirketin, sermayesinin %99'una sahip olduğu bir taşımacılık firması da bulunmaktadır.

Vicat grubu ayrıca taşımacılık faaliyetiyle ve agrega üretimiyle iştigal eden Tamtaş A.Ş. ve Aktaş A.Ş. sermayelerinin % 100'üne sahiptir.

1.2. Baştaş- Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.

Devralma işlemi öncesinde, şirketin toplam sermayesinin % 43.25'i İsmail Tarman'a, % 38.75'i Vicat Grubu'na ve kalan %18'lik kısım da diğer yerli ortaklara ait olup, söz konusu devir işlemiyle yabancı sermayenin payı %82'ye yükselecektir.

Devir işleminin gerçekleşmesiyle birlikte İsmail Tarman, Mehmet Tarman (H. Mustafa oğlu) ve Mehmet Tarman (Süleyman oğlu) Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrılacaklardır. Şirketin 1997 yılı cirosu, 5.002.670.657.000 TL. olarak gerçekleşmiştir.

2. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: Devralınan ve devralan teşebbülerin ana faaliyet konusunu teşkil eden çimento üretimi ve satışı ilgili ürün pazarını oluşturmaktadır.

Coğrafi Pazar: İklim koşullarının farklılığı, üretim tesislerinin kapasiteleri ve yakın çevrelerindeki talebin durumu, nakliye olanakları (demiryolu, denizyolu) gibi faktörlere bağlı olarak, sektördeki üreticiler doğal satış hinterlandlarından farklı bölgelere satış yapabilmektedirler. Bu nedenle, Konya Çimento ile Baştaş'ın doğal satış hinterlandlarının yanısıra faaliyet gösterdikleri diğer bölgeler de dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar Orta Anadolu Bölgesi, Doğu Akdeniz Bölgesi ve civar illeri ile İstanbul'un Anadolu yakası, Kocaeli ve Bursa illeri olarak belirlenmiştir.

3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirime konu olan hisse devrinin gerçekleşmesiyle birlikte, büyük oranda Ankara pazarına çimento sağlayan Baştaş' taki payını % 82'ye çıkaracak olan Vicat Grubu anılan şirketin kontrolüne sahip olacaktır.

1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendinde "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" birleşme veya devralma sayılan haller olarak öngörülmüştür. Kontrol değişikliğinin gerçekleşeceği bildirim konusu işlemin, anılan

madde çerçevesinde 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olduğu anlaşılmıştır.

Belirlenen pazarda, Vicat Grubu dışında Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayii (YLOAÇ), Oyak Grubu, Sabancı Grubu ve İtalyan Set Grubu ile Zeytinoğlu Holding'e ait fabrikalar da faaliyet göstermektedir.

1997 yılında bölge üreticilerinin satışları aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir:

	<u>Satışlar (Ton)</u>	<u>Pazar Payı (%)</u>
Nuh	1.868.156	16.90
Vicat	1.566.783	14.12
OYAK	1.539.160	13.87
YLOAÇ	1.366.152	12.31
Lafarge Aslan	1.160.365	10.45
Bursa Çimento	1.287.271	11.60
Zeytinoğlu	683.657	6.16
Set (Ankara)	678.314	6.11
OY-SA (Niğde)	475.549	4.28
Sabancı (Kayseri)	474.205	4.27
Toplam	11.099.612	100.00

Bu çerçevede söz konusu devralma işleminin, gerek tarafların toplam ciroları (1997 yılı Konya Çimento ve Baştaş Çimento'nun toplam ciroları 9.904.940.700.000 TL.) gerekse toplam pazar payları (Tarafların 1997 yılı için ilgili coğrafi pazardaki toplam payları yaklaşık %14.12) itibarıyla 1997/1 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde belirtilen %25'lik pazar payı ve 25.000.000.000.000 TL.'lik eşiklerin altında kaldığı ve dolayısıyla izne tabi bir devralma olmadığı anlaşılmıştır.

Ancak, söz konusu işlem kapsamında yapılan "Hisse Devir Anlaşması"nın yanısıra "Rekabet Yasağı Anlaşması"nın imzalandığı ve bu anlaşmanın 1. maddesinde;

"İsmail TARMAN, Ankara, Konya ve Manavgat'ta her birinin yarıçapı 150 km. olan bir alan içinde;

1. İşbu Anlaşmanın imzalandığı tarihten itibaren kendisinin, Süleyman oğlu Mehmet TARMAN ve Mustafa oğlu Mehmet TARMAN'ın 10 yıl süre ile ve eşi ve çocuklarının 5 yıl süre ile;

(i) Baştaş Başkent Çimento San. A.Ş., Aktaş İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. ve Tamtaş Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. ile çimento, kireç, hazır beton ve agrega konularında rekabet etmeyeceklerini ... kabul ve taahhüt ederler..."

ifadesinin yer aldığı anlaşılmıştır.

Esas itibarıyla, devralma işlemlerinde, satın alınan varlıkların know-how, müşteri portföyü, satış stratejileri vs. ile birlikte devralan tarafa bir bütün olarak transferinin gerçekleştirilebilmesini teminen, belli süreler için devreden tarafa veya

ortak girişimlerde ana teşebbüslere ortak girişim süresi boyunca, hatta ana teşebbüslerden herhangi birisine ortak girişimdeki menfaatinin sona ermesinden sonra getirilen sınırlayıcı hükümler, devralma işleminin gerçekleştirilmesi için zorunlu olan kısıtlamalar şeklinde nitelendirilmektedir. Bu çerçevede, öncelikle rekabet kısıtlarının nitelikleri, süreleri, oluşan yapının özellikleri ve pazar üzerindeki etkileri, söz konusu kısıtların “zorunlu” olup olmadıklarının tespitinde önem kazanmaktadır.

Bu işlem sonucunda devralan tarafın, müşteri portföyünü oluşturması için, devreden tarafa getirilen faaliyet yasaklarının; süre ve kapsam açısından amacını aştığı, bu nedenle “zorunlu kısıtlama” olarak nitelendirilemeyeceği açıktır.

Bu çerçevede, söz konusu devralma işlemi, Tebliğ’de belirtilen eşiklerin altında kalması nedeniyle izne tabi bir devralma olmamasına rağmen, taraflar arasında akdedilen "Rekabet Yasağı Anlaşması"nın içerdiği hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 5 ve 8. maddeleri kapsamında ayrıca değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

İ- SONUÇ

- i- Société de Participations et Immobilières “Parficim”in İsmail TARMAN’a ait Baştaş Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.’ndeki %43.25 hisseyi devralması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma olmadığına,
- ii- İşlemin taraflarınca imzalanan "Rekabet Yasağı Anlaşması"nın, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5 ve 8. maddeleri çerçevesinde ayrıca değerlendirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.